

„A gyergyószentmiklósi Benedek-kúria megőrzése és revitalizációja” – Zajlik a felújítás –

Szeptember 16-án került sor a helyszín átadására a B. kategóriás műemlékként számon tartott, gyergyószentmiklósi Benedek-kúriánál. Azóta a kivitelező Hurom Buda Kft. hozzálátott a felújítási munkálatokhoz. A szakmai felmérés szerint, az épület szerkezete, és annak elemei – alapozás, falszerkezet, gerendázat és tetőszerkezet –, annak ellenére, hogy közel két évszázados múlttal rendelkeznek, igencsak jól viselték az eltelt éveket.

A megőrzést és revitalizálást célzó projekt keretén belül olyan beavatkozásokat javasoltak a szakemberek, amelyek a meglévő problémák és a működés szempontjából korszerű megoldásokat

jelentenek. A javasolt munkálatok nem befolyásolják negatívan a meglévő épület szerkezetet, mivel a lehető legkevesebb beavatkozással zajlanak majd – a meglévő épületelemek javítása, szükség esetén cseréje során.

A műemlék, térszerkezetét tekintve egyszerű, egységes, nyelvezete azonban kettős – az utcára néző főhomlokzat „városias”, míg az udvarra tekintő homlokzat „falusi” jegyeket mutat. A déli oldalon egy tornác húzódik, ez köti össze a beltéreket az udvarral. Keleti és nyugati irányban tágas helyiségek találhatóak, ezekben kap helyet a Népművészeti Alkotóház tevékenysége.

A műemlék alapterülete összesen 175,12 m². Jelen szakaszban a felújítási munkálatok öt problematika köré csoportosultak.

A tornác eredeti szerkezetét egykor improvizált hasonmás-elemekkel helyettesítették, a faanyag pedig közvetlenül érintkezik a virágágyásoként művelt termőfölddel. A helyzet kezelése érdekében egyelőre a tornác elemeinek bontása zajlott, hogy a továbbiakban ennek újjáépítése történjen majd meg, megfelelően előkészített, impregnált faanyagból.

A keleti homlokzat falécezésre felhordott vakolatát mechanikai és kémiai módszerekkel erősítették meg. A vakolat és a díszítő elemek in situ kerülnek majd felújításra, bontás nélkül. A keleti homlokzaton egy utcára nyíló ajtó is

található (mivel egy ideig üzlethelyiségként használták az épületet), azonban az épület történetét tekintve azonnal kitűnik, hogy ez egy későbbi beavatkozás nyomán lett kialakítva, minden bizonnyal a XX. század elején – nem lévén része a történelmi szerkezetnek, a felújítás során mindenképpen felszámolják majd.

A padlástérben a régi, agyagos szigetelés letakarítása történt meg – mintegy 18 tonna mennyiségben, mivel jelentősen tönkrement már. A későbbiekben a korhadásnak indult elemek cseréjére kell hogy sor kerüljön.

A beltérben a hangsúlyt a történelmi szerkezethez nem tartozó, utólagosan, improvizált módon hozzáépített elemek eltávolítására helyezte a kivitelező. A nyugati részben található födémgerendák

kibontása történt meg – amelyeket az elmúlt évtizedekben deszkákkal zártak el, hasonlóképpen az utólag épült padlóelemek is felszedésre kerültek. Az épület nyugati részében egy utólag épült válaszfalat és kéményt is elbontottak.

A pincében a boltozat ívei megrongálódtak, a téglák jelentős hányadát károsította az állandó nedvesség. A szellőzőket pedig elzárta az utólag megemelt talajszint. Jelenleg, itt folynak a munkálatok – a nedvesség által megrongált tégláívek kijavítása, az elemek cseréje zajlik. A kivitelezők külön

figyelmet kell fordítania arra, hogy a csere során korhű anyagokat, az eredeti méretek szerint használjon és ezeket megfelelően rögzítse az eredeti falrészekhez. A pincében összegyűlt vizet pompa szivattyúzza ki.

A tervek szerint, még idei évben elkezdődhet a tetőszerkezet kijavítása is. Itt a '90-es években eszközölt, improvizált megerősítések lebontására, és a dránicával fedett tető cseréjére lesz szükség. A tetőszerkezet megfelelően kezelt, egészséges faanyaggal történő erősítést igényel, majd alakjának és méretének megtartásával újra kell földni a hagyományos módszerek szerint készült dránicával.

| www.eeagrants.org | www.fonduri-patrimoniu.ro | www.gheorgheni.ro | www.conacbenedek.ro

A projekt a PA16/RO12 „A kulturális és természeti örökség megőrzése és revitalizációja” keretprogram, Kis értékű támogatások 2009-2014 keretében valósul meg.